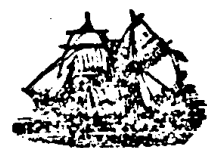

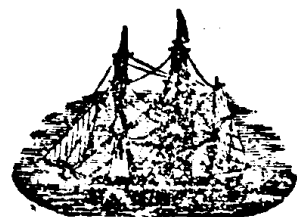
voor passagiers aan. Het schip is nieuw, heeft ruime hutten, en vaart een DOCTER,
Adres bij den kapitein in het *Marino Hotel* en bij
De Agenten,
(1910) **P. KERVEL & CO.**

Nederlandsch Clipper Fregatschip
SUSANNA.
GROOT 1000 TONNEN
KAPT. E. Vonck.

Deze bodem voorzien van de allerdoelmatigste inrigtingen en een geëxamineerden geneesheer voerende, zal omstreeks de eerste helft der maand Januarij aanstaande, van **Passaroeang** regstreeks naar **Nederland** vertrekken en biedt eene schoone gelegenheid aan voor passagiers.
Nadere informatie bij den gezagvoerder in het marine Hotel alhier of bij
De Agenten.
(1986) **MATHIEU EBBS RUIJS & Co.**

Nederlandsch schip
DOELWIJK,

kapt. **L. van de Putte.**
Met dezen voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigten en gunstig bekenden bodem wordt passage naar Nederland aangeboden.
Het schip voert een geëxamineerden geneesheer, terwijl, het vertrek bepaald is van **Passaroeang**, direct naar Nederland, tegen het begin der maand Januarij eerstkomende.
Voor nadere inlichtingen gelieve men zich te vervoegen bij den kapitein te **Passaroeang** of bij
De Agenten alhier,
(1987) **MATHIEU EBBS RUIJS & CO.**

MUZIJK GENOOTSCHAP
ST. CECILIA.

Groote repetitie op *Donderdag den 13den dezer*, des avonds ten 8 ure in het voorlocaal van het komedie gebouw, wordende Heeren leden met hunne Dames tot bijwoning daarvan uitgenoodigd.
Namens de Directie,
De Secretaris,
(2001) **VERKOUTEREN.**

SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE SOERABAYA.
School-comissarissen over de maand December.
LUIT. KOLONEL STEINMETZ.
Mr. W. 's JACOB.

WORDT GEVRAAGD:

Eene **Hydraulische Pers**, onder opgave van prijs enz. Adres Postkantoor *Japara* L. B.
(2019)

JAVA BODE — BATAVIASCH HANDELSBLAD.

Geabonneerden op een dezer bladen, of ook op de *maileditie* van laatgenoemd blad, gelieven den abonnements prijs voor het aanstaande jaar, tijdig aan ons af te dragen, ten einde staking in de toezending te voorkomen.
De correspondenten voor bovengenoemde bladen te Soerabaya,
(1977) **LE ROY & CO.**

Op aannemelijke voorwaarden bestaat er gelegenheid tot den overvoer naar Nederland voor een repatrierend geneesheer.
Informatie bij
(2004) **HILL BROEKMAN & CO.**

Iemand met den handel en het sorteren van Tabak bekend, zoekt eene plaatsing onder gunstige voorwaarden en vooruitzichten.
Franco brieven onder Lett. N. bureau *Oostpost*.
(2002)

Door overlijden, wordt ten spoedigste verlangd, een administrateur voor eene suiker- en koffijonderneming in de vorstenlanden, salaris en emolumenten te regelen naar omstandigheden. Iemand met suikercultuur, fabricatie en de Javaansche taal bekend, zal bij voorkeur in aanmerking komen. — De sollicitant gelieve zijne bekwaamheden enz. bekend te stellen, en het door hem verlangd wordende salaris op te geven ter vermindering van vele correspondentie.
Adres, brieven *franco*, Letter M, Postkantoor *PEKALONGAN* tot 20 dezer.
(2005)

SAMARANGSCHE SCHOUWBURG LOTERIJ.

Voortdurend loten te verkrijgen ten kantore van den Heer **VAN NOORD BORSKI.**
(1947)

VEREENIGING VAN ASSURADEUREN
TE AMSTERDAM.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden te berigten, dat zij door de vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam benoemd zijn tot agenten voor *Soerabaja* en omliggende plaatsen, en zij deze benoeming aangenomen hebben.

Schepen en goederen verzekerd te Amsterdam, zijn bij beschadiging aan het toezigt van het agentschap onderworpen, en worden belanghebbenden, in het belang van die het aangaat, uitgenoodigd bij zeeschade dadelijk kennis te geven aan

De agenten voor *Soerabaja* en omliggende plaatsen van de Vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam.
(1681) **P. KERVEL & CO.**

Bij de Agenten te Soerabaja
VAN DE
OOST-INDISCHE ZEE EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

gevestigd te Batavia,
is thans gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.
(1214) **SCHIMMELPENNING & CO.**
Agenten.

De ondergeteekende geeft bij dezen kennis, dat van af heden geen Boter in den handel, voorzien met zijn merk direct van *Nederland* naar *Samarang* zal verscheept worden, dan alleen aan de Heeren **VAN MAANEN & Co.** aldaar, door tusschenkomst van de firma **Bos van Maanen & Co.** te *Rotterdam*, terwijl iedere partij zal voorzien zijn van een geteekend certificaat om de echtheid van zijn merk te constateeren.
A. VAN DER LEEUW.
DELFT, 30 Junij 1860. (1998)

De ondergeteekenden maken bij dezen, in verband tot de Advertentie van den Heer **A. van der Leeuw** te *Delft*, bekend, dat zij hier ter plaatse de eenige ontvangers zijn van de Boter van het merk **A. van der Leeuw**, en dat ieder vaatje gemerkt zal zijn

RQ
G.
A. v. D. LEEUW.

waarvan ter voorkoming van bedrog of vervalsching bij dezen, door ons aan ieder verbruiker wordt kennis gegeven.
Tot hunne Agenten voor den verkoop van deze Boter hebben zij aangesteld te *Batavia* de Heeren **LANDBERG BEZOET DE BIE & Co.** en te *Soerabaya* de Heeren **ADAM & Co.**
SAMARANG, VAN MAANEN & CO.
6 November 1860. (1999)

COLEMAN'S EUROPEAN AND AMERICAN HOTEL.
Point de Galle.

De ondergeteekenden, gedurende eenige dagen in bovengenoemd **HOTEL** gelogeed geweest zijnde, verklaren op verzoek van den eigenaar aldaar zeer naar hun genoegen te zijn geweest, en zoowel tafel, als bediening en zindelijkheid, niets te wenschen overliet.

DE KOCK.
J. GROLL.
L. KNIFFLER.
J. F. VAN LEEUWEN.
(1853)

MET PRIMO JANUARIJ.
EEN HUIS thans nog bewoond door den Heer **TEN BRINK** te bevragen bij
(2011) **HAN LIONG TJANG.**

VERKOOP BIJ INSCHRIJVING.

De ter dezer steds in volle werking zijnde:
Courant- Boek- en Handelsdrukkerij,

met de daaraan verbonden uitgave van het dagblad **DE OOSTPOST**, wordt hierbij ter verkoop bij inschrijving aangeboden, en wordt de termijn van inschrijving op den 15den December aanstaande gesloten, tot welk tijdstip inschrijvings-biljetten door den notaris **MR. T. A. KLINKHAMER** worden in ontvangst genomen. Daarop reflecterenden kunnen zich ter erlanging van inlichtingen en voorwaarden wenden aan bovengenoemden notaris, en aan de eigenaren
(1855) **LE ROY & CO.**

LAADPRAAUWEN

Naar en van de reede.
ESINK.

Kantoor bij de firma
HAYE & CO
Kaliemaas.
(1976)

EEN STEENEN HUIS en BIJ-
GEBOUWEN met regt van opstal op
EEN ERF en TUIN groot 800 vier-
kante ellen, gelegen aan de *Kalie-Anjer*, buiten de ont-
eigenings-limite der vesting te Soerabaya.
Te bevragen bij den uitgever dezes. (1732)

PAS ONTVANGEN per **HERMAN.**
Een prachtig factuur

DAMES ARTIKELEN
als:

Mantilles, laatst model, witte geborduurde organdie, jaconnetten en zijden robes, grenadine impériaal, zwarte, blauwe en rose bareges, wit thilbet, witte en gecouleurde tarlatan, wit en rose satijn, dito zwart voor vesten, zijden foulards, fijn kamerdoek en schotsch batist, kanten zakdoeken, geborduurde rokken, satijn en glacé handschoenen, tulle mouwen, coiffures, en prachtige bloemen, bruidkranzen en bouquets, garneersels, zwarte en gecouleurde zijden franjes, gitte galons, witte en zwarte blonde, dito neiges, witte en goudleeren damesschoenen, zijden kousen, fransche korsetten, dames- en kinderen reismantels, geglansd katoen, fijn gedammasseerd en gestreept gordijngoed, dito à feston, kleine gebloemde fransche chitsen, meubelchits, wit piqué, gestikte en wollen dekens, damast servet en oogjesgoed, gecouleurde coralen en gitte, speelgoed, poppen, en étagères voorwerpen, zwarte zijde parapluies, palliesanderhouten pianostoeltjes en veel meer andere artikelen bij
(2018) **OECHSMAN.**

ONTVANGEN

BIJ
J. VAN BRERO & CO.
Gestreept en gekleurd.
FLANEL ANGLAISE
(1974)

BIJ LEROUX & CO.

Eene ruime sortering van prachtige
POPLINEN DAMES-KLEEDEN,
tegen zeer billijke prijzen. (2003)

PAS ONTVANGEN

INDIA PALE ALE.
HAANTJES BIER (RENDORF.)
VALKEN BIER.
LANS BIER.

bij
L. W. VAN DER ZWAAN.
Heerenstraat.
(2013)

1861.

KANTOOR ALMANAK op karton. f 1.—
IDEM. onopgeplakt. " 0.50
ZAKALMANAKKEN met los waschboekje " 2.—
(1982) **LE ROY & CO.**

De ondergeteekenden alhier eenen

HOUT-HANDEL

opgericht hebbende, bevelen zich aan voor de levering van alle mogelijke HOUTWERKEN, geschikt voor huis- en scheepsbouw.
SOERABAYA, ZANTHUIS & CO.
30 October 1860. (1847)

SINGAPOERSCHE HOEDEN.

bij
HAYE & CO.
Kaliemaas hoek Kebalen.
(2023)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

In Java is elk inwoner blootgesteld aan ernstige aanvallen van rhumatiek. Deze medicijnen feilen nimmer om de pijn te verlichten en de zieke uit te roeien. Men kan uit zoo vele duizende gevallen van genezingen de volgende melden *Een Luitenant der Dragonders genezen van Rhumatiek door Holloway's Zalf en Pillen.* Deze Officier in de Nederlandsche armee, vermeldt dat Holloway's Zalf en Pillen hem volkomen geneesden van rhumatiek ofschoon zijn geval uiterst hopeloos scheen, daar noch de zeebaden, noch dampbaden, noch medicijnen aangeprezen als zekere geneesmiddelen hem het minste goed deden, en de behandeling des Doctors na eene proefneming van verscheidene maanden zonder gevolg bleef. Hij begon deze Pillen in te nemen, en wreef de Zalf wel in op de ongestelde plaatsen hetwelk hem volkomen genas in den loop van zes weken.

Ad. f 1,— f 3,— en f 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij
(1925) **LE ROY & CO.**

WISSELS OP NEDERLAND.

bij
het Agentschap van de Factorij der
Nederlandsche Handelsmaatschappij. (1217)

AVEC LA PERMISSION DE M^r LE RESIDENT.

Cirque Olympique de Paris,
sous la Direction de M^r. H. OLIVIER.

SECONDE

ET

GRANDE REPRESENTATION,

VENDREDI 14 DÉCEMBRE.

NB. Nos representations auront lieu les
Lundi et Vendredi.

(2020)

BENOEMINGEN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 8ten December 1860 No. 98.

EXTRACT uit het register der besluiten van den
Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
BATAVIA, den 6den December 1860. (No. 24.)
(Staatsblad no. 111.)

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Aan te tekenen, dat voortaan als regel zal worden aangenomen, dat aan de burgerlijke pensions en aan het weduwen- en weezen-fonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië, wordt gecontributeerd van het oogenblik, dat men, onder welke benaming zulks ook zij, in het genot treedt van burgerlijke inkomsten ten laste der begroting van Nederlandsch-Indië.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De 1ste Gouvernements Secretaris,
WATTENDORFF.

Bij koninklijk besluit van 5 October 1860 no. 61, zijn benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen leeuw, de heeren:

G. C. Schonck, onlangs op zijn verzoek gepensioneerd resident van Banjoemas,

C. van der Moore, resident der Preanger Regentschappen,

G. Suermondt, luitenant-kolonel, kommandant der Bataviasche schutterij, en

J. H. Walbeehm, onlangs op zijn verzoek gepensioneerd algemeen ontvanger en pakhuismeester te Riouw, met rang van adjuvant-resident.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van staat, minister van koloniën, van den 19den September 1860, La. A. no. 6, is aan den heer dr. G. Eisinger, laatstelijk eerste stadsgeneesheer te Batavia, thans met verlof in Nederland, verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van staat, minister van koloniën, van den 12den October 1860, La. A. no. 10, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland F. IJse, laatstelijk tweede kommissie bij de directie van financiën te Batavia, verleend eene nadere verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen klerk bij het marine departement te Batavia, C. A. F. Loth jr., thans op wachtgeld.

BENOEMD:

Tot secretaris van het gouvernement Sumatra's Westkust, de adjuvant-resident van Mandheling en Ankola mr. W. A. Hennij, met bepaling, dat hij zijnen rang als adjuvant-resident zal behouden.

Tot adjuvant-resident van Mandheling en Ankola (Sumatra's Westkust,) de adjuvant-resident, secretaris van het gouvernement Sumatra's Westkust P. Severijn.

Tot kommissie op het kantoor van den resident van Kadoe, de ambtenaar op wachtgeld P. de Graaff, laatstelijk kommissie op het residentie bureau te Probolinga.

Militair-Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten luitenant der infanterie W. J. Havenga.

BENOEMD:

Tot directeur bij het groot militair hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar der eerste klasse) de militaire ambtenaar der eerste klasse L. de Scheemaker, thans directeur bij het groot militair hospitaal te Willem I.

Tot directeur bij het groot militair hospitaal te Willem I (militair ambtenaar der eerste klasse), de militaire ambtenaar der tweede klasse E. Geluk, thans magazijnmeester van kleeding te Padang.

Tot magazijnmeester bij het kleeding magazijn te Padang (militair ambtenaar der tweede klasse), de militaire ambtenaar der tweede klasse L. Tiesselinck, laatstelijk magazijnmeester bij het thans opgeheven kleeding-magazijn te Weltevreden.

Tot eersten kommissie bij het groot militair hospitaal te Samarang (militair ambtenaar der derde klasse), de militaire ambtenaar der derde klasse W. H. Bangert, thans tweede kommissie-magazijnmeester bij het groot militair hospitaal te Soerabaja.

Tot tweeden kommissie en magazijnmeester bij het groot militair hospitaal te Soerabaja (militair ambtenaar der derde klasse), de adjutant onderofficier bij het garnizoens bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden C. Stekkinger, thans belast met de waarneming der betrekking van kommissie bij het groot militair hospitaal te Padang.

Tot spijsverzorger bij het groot militair-hospitaal te Willem I (militair-ambtenaar der derde klasse), de adjutant-onderofficier bij het garnizoens-bataillon der eerste militaire-afdeeling op Java, W. Kortman, thans belast met de functien van betaalmester bij de buitengewone geniewerken te Batavia.

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van directeur bij het groot militair-hospitaal te Samarang (militair-ambtenaar der tweede klasse), de militaire-ambtenaar der tweede klasse A. D. Hielckert, thans eerste kommissie bij de directie der genie.

OVERGEPLAATST:

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bij de geneeskundige dienst van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden, de officier van gezondheid der derde klasse J. de Koningh, behoorende tot het groot militaire hospitaal te Samarang, laatst te Oenarang.

Marine-Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten kommissie bij het marine-departement, H. J. van Spanje.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 13den December 1860.

— Men schrijft ons van Pekalongan:

Dat de Rhinoceroshoorn geen onfeilbaar middel tegen slangengift is, blijkt onder anderen uit het volgende. — Dezer dagen werd een inlandsche matroos, van de alhier ter reede liggende Bark *Nuwan Eljoesoor*, terwijl hij bezig was in de monding der rivier de boot voort te sturen, door eene slang in de groote teen gebeten. — Bij den gezagvoerder van dien bodem gebragt die zich een optrekje had gehoord werd hem op de bekomene wond eenig schraapsel van voornoemen hoorn gebonden, welk middel echter de gewenschte uitwerking niet had, daar de patient zooveel pijn leed, dat de gezagvoerder ten laatste besloot eenen geneesheer te doen ontbieden, doch niet tegenstaande alle door dien geneesheer aangebragte hulp, bleek, dat het gift zich al meer en meer door het bloed mengde, waardoor voornoemde matroos na een smartelijk lijden van bijkans vier en twintig uren overleed.

— Nadat zich reeds ruim eene maand geleden alhier het gerucht had verspreid dat een voor den keizer van Solo bestemde olifant door deze plaats zoude worden geleid, kwam den 6 dezer genoemde colossus opdagen onder geleide van eenige Solosche grooten en gevolgd door eenen onafzienbaren stoet van nieuwsgierigen mannen, vrouwen en kinderen. — Men zegt dat het een geschenk is van Raden Saleh, aan den keizer van Solo.

— Wij vernemen dat de Schout bij Nacht G. Vogelpoot benoemd geworden is tot kommandeur der orde van den Nederlandschen leeuw.

— Thans wordt de heer van Heemstra, minister van binnenlandsche zaken, met vrij veel zekerheid genoemd als toekomstige Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

— Bij de opening der biljetten voor de aanneming van den opbouw van leer- en slaapzalen voor het Gymnasium Willem III is de firma Chaulan, Deeleman & Co. alhier gebleken de laagste inschrijver te zijn voor eene som van f 151,000. De heer J. B. Drossaers, na de verwijdering der chinesche gegadigden de éenige concurrent, had ingeschreven voor f 155,000.

— Het feest van St. Nicolaas werd op den 5den dezer met de gewone vrolijkheid gevierd. Vooral in het Parapat-tan Weezen-gesticht, waar de heer van der Roest de rol van den heilige op uitstekende wijze vervulde. Door de zorg van een menschenvriend waren ook de kinderen van de christelijke ambachtsschool niet vergeten. Die zich de indrukken zijner kinderjaren nog voor het geheugen te roepen weet zal begrijpen hoe groote weldaad daardoor aan die kleinen is bewezen. (B. H.)

BUITENZORG. — Op den 14den November jl. is een jongman, 25 jaren oud, op het land Tjitrap door den bliksem getroffen, en op den 29sten dier maand is een gelijk onge-luk op het land Tjipamingkis overkomen aan een kind van 13 jaren, hetwelk tegelijk met zeven buffels is doodgeelagen.

SUMATRA'S WESTKUST. (November). — Te Fort van der Capellen, de hoofdplaats der afdeeling Tanah Datar, ontstond in den namiddag van den 30sten October jl. brand op den grooten passer, die, aangewakkerd door eenen fellen wind, binnen weinige uren 59 huizen in de asch legde. De brand wordt toegeschreven aan de onvoorzigtigheid van eenen inlander, die een ouden bamboestruik in de nabijheid van de plaats des ongevals door verbranding wilde doen wegruimen. De aangerigte schade wordt op f 60,000 begroot.

— Op den 27sten November hebben negen leerlingen der geneeskundige school in het groot militaire hospitaal te Weltevreden een voldoende examen als doctor djawa afgelegd.

(J. C.)

NEDERLAND.

— Z. M. de Koning heeft aan den Heer Beems, medebestuurder der sociëteit Apollo, voor het fonds der nagelaten weduwen en weezen van artisten van het Hollandsche tooneel eene bijdrage doen toekomen.

— Uit een verslag omtrent den oogst in Gelderland blijkt, dat wanneer men den natton, guren zomer van 1860, dikwijls van sterke winden vergezeld, in verband beschouwt met de ingekomen berigten, er stof is tot dankbaarheid. De oogst kan wel is waar niet onder de gunstige worden gerangschikt, doch veelal gelukte in één deel der provincie wat in een ander tegenviel. De meest bevoorregte districten waren ongetwijfeld Veluwe en Zutphen. De wintergranen zijn daar goed, de zomergranen redelijk geslaagd. De aardappel had daar het minst van de ziekte te lijden, in de late soorten heeft zij tot nu toe weinig verwoesting aangerigt. De veehouder heeft er een uitmuntend jaar gehad. Overvloedig voedsel in de weide, overvloedig voeder voor den winter ingezameld, goede prijzen en veel aftrek gaven hem goede winsten en bieden nog schoone vooruitzichten aan. Voor de arbeidende klasse veel werk. Mogten de late aardappelen niet al te veel door de ziekte worden aangetast, dan ziet men den winter voor den daglooners-stand onbekommerd te gemoet. Alleen de bijenteelt heeft niet gegeven.

Minder schoone tafereelen zijn van de beide andere districten op te hangen. De wintergranen zijn door het hooge water verdrinken. De akkers werden omgeploegd en met zomervruchten bezaaid, die over het algemeen goed hebben gegeven. In vele streken van Rijn en Waal had men veel te verduren van de veldmuizen, die niettegenstaande het natte weder bleven toenemen. Den veehouder ging het ook hier goed. De arbeidende klasse had weinig werk, daar in de polders niet kon gegreppeld worden. Bij toenemend bederf onder de aardappelen ziet men voor haar den winter met zorg te gemoet. De landbouw zelf gaat vooruit. Men legt zich meer en meer op mestbereiding toe. De hooge prijzen, in de laatste jaren van het vee gemaakt, hebben daartoe krachtig bijgedragen. Meer en beter mest op de landerijen gebragt, moet tot ruimer oogst en tot beter kwaliteit der producten leiden.

In het naburige Pruisen was de landbouw den onze niet vooruit. Onder Eibergen meent men zelfs te hebben opgemerkt, dat de graanteelt minder voordelig was dan bij ons.

FRANKRIJK.

De *Aigle* geeft de volgende vertaling van eenen brief, geschreven door Abdelkader aan den kardinaal Morlot, aartsbis-schop van Parijs: — „ Meest verhevene en eervaarde heer, — moge het den almachtige behagen om uw aartsbisshoppelijk gezag nog langer tijd te doen voortduren, amen. In gepeins verzonken over de edele hoedanigheden die u sieren ontving ik den brief van uwe Eminentie van den 10 Augustus. Uwe Eminentie heeft nieuwe regten verworven op mijne dankbaarheid voor de gelukwenschen welke gij mij wel hebt gelieven aante-bieden. Zij zijn een nieuw bewijs van uwe bamhartigheid en heiligheid. Ik gevoel mij ten zeerste geveild door de aandacht met welke de keizer zich heeft verwardigd eenen man te vereeren, wiens eenige verdienste daarin bestaat, dat hij heeft gedaan wat hem zijn geweten voorschreef. In mijn oog is mij als rustend burger eene groote onderscheiding te beurt gevallen, want hij, die pligten te vervullen heeft en daarin niet te kort schiet, heeft aanspraak op te-vredenheid, meer niet. Het doet mij een groot genoegen dat de keizer en de Fransche natie besloten hebben om de Sij-rische bevolking te hulp te komen. Ik ben het niet die hen gered heeft maar wel de magt van den Franschen keizer die in elken hoek der wereld getrouwe dienaren heeft, welke elke oogenblik bereid zijn om volgens plicht en geweten te handelen. Gelieve de tolk te zijn mijner gevoelens van hoog-achting bij de geachte geestelijken die u omringen alsmede bij mijne vrienden. Moge God uwe dagen verlengen! Ge-schreven op last van Seid Abd elkader Ben Mo-Iddin.

— De stemming in Napels schijnt, volgens de berigten uit die stad, alles behalve gunstig voor Garibaldi, sedert deze zich bijna geheel door Bertani laat leiden; want ten-gevolge daarvan heeft de partij van Mazzini het hoofd we-der opgestoken. Men heeft zelfs de kreten gehoord van: *Leve de koning. Dood aan Garibaldi!*

— Het officiële dagblad van Sicilie deelt de namen mede der leden van het nieuwe ministerie, het zijn: Domenico Perani, financien; Paolo Orlando, openbare wer-ken; Gregorio Ugdulema, onderwijs en eeredienst; Enrico Parisi, binnenl. zaken; Pietro Scrofani, justitie; Giorgio Ta-mojo, openbare veiligheid; Batista Fauché, marine; Nicolo Fabrizzi, oorlog; en Domenico Perrino, buitenl. zaken en koophandel.

— In enkele officiële kringen en vooral bij prins Napo-leon, schijnt er nog altoos eenige vrees te bestaan, dat Oostenrijk onverwacht een aanval op Sardinië zal wagen en men houdt het er tevens voor, dat wanneer Oostenrijk daar-toe overgaat, het ook te Warschau waarborgen van Rusland en Pruisen zal verkregen hebben.

— Het ministerie van binnenl. zaken heeft den heer Buloz, directeur uitgever der *Revue des deux Mondes*, aan-biedingen gedaan voor het geval dat hij kon besluiten, om in zijn werk van tijd tot tijd artikelen van den heer de la Guéronnière op te nemen, terwijl hem tevens daarbij volle vrijheid werd gelaten, om die stukken naderhand te bestrijden. De heer Buloz heeft dit evenwel geweigerd.

— De bekende leeuwenjager Jules Gerard heeft het kost-bare geweer door den keizer als eereprijs bij den wedstrijd in het bukschieten geschonken, behaald.

— Men verzekert op de meest stellige wijze, dat de regering het gouvernement van Sardinië heeft gemagtigd, eenige duizende matrozen in Frankrijk aan te werven. Men voegt er zelfs bij, dat zij 100 francs handgeld en 1 franco gage per dag zullen ontvangen.

— In den dezer dagen gehouden raad van maarschalken is tot het nemen van belangrijke militaire maatregelen besloten. Dientengevolge hebben verscheidene werven en wapenfabrieken aanzienlijke bestellingen ontvangen. Te Bordeaux alleen zullen 150 geblindeerde kanoneerboten worden gebouwd, die voor de aanstaande lente moeten worden afgeleverd, terwijl te St. Etienne een 300—tal kanonnen met getrokken zielen op last der regering worden gegoten. Dit materieel schijnt voor Cherbourg en Algerie te moeten dienen.

— **PARIS 22 Oct.** In eene depeche was gemeld, dat Garibaldi een memorandum had uitgevaardigd ter gunste van eene Europeesche confederatie. Het blijkt thans dat dit stuk een dagblad-artikel is, eenvoudig door Garibaldi geteekend en opgenomen in *l'Indipendente*, het blad van Alexandre Dumas, te Napels. De strekking van dit stuk is om te betoogen, dat de tegenwoordige toestand van Europa, geschaagd en alleen mogelijk gemaakt door de verbazende legers, die de groote en op hun voorbeeld ook de kleine Staten, onderhouden, onnatuurlijk en met de belangen der volken in strijd is. In het belang der menscheijkheid, van den vooruitgang en de beschaving, zou het dus wenschelijk en tevens niet onmogelijk wezen, wanneer de verschillende Europeesche Staten zich vereenigden rondom Frankrijk en Engeland, tot het vormen van eene magtige vredelievende confederatie. Dit stuk eindigt met de opsomming van eenige middelen ter verwezenlijking en van de heilzame gevolgen.

TURKIJE.

— Het Turksche keizerrijk heeft zoovele rampen overleefd, heeft zoovele prophetien te schande gemaakt en het heeft reeds eenen zoo geruimen tijd aanleiding gegeven tot jalouzie van de zijde der Europeesche mogendheden dat het moeilijk is om een oordeel te vellen betrekkelijk de toekomst van dat rijk en wel volgens de gewone regelen, die ons de staatkundige critiek aan de hand geeft. Niet één land heeft meer gedaan om de Porte te vrijwaren voor de gevolgen van zijn slecht bestuur dan Engeland. Ten behoeve van Turkije wikkeld Engeland zich in eenen kostbaren oorlog, zot genoeg werd na afloop daarvan de hoop gekoesterd dat de zaken van het ottomanische keizerrijk eindelijk voor goed waren geregeld. Wanneer het traktaat van Parijs niet ten uitvoer was gelegd dan zou de sulthan misschien nog te verontschuldigen zijn geweest. Wij willen hem niet voorbarig beschuldigen maar de laatste, uit Constantinopel ontvangene berigten, geven het bewijs, dat het regeringsstelsel daar zoo slecht is dat eene nieuwe crisis als op handen zijnde mag worden beschouwd. De hoofdfout in Turkije is dat de finantien zoo slecht werden beheerd. In elk departement wordt op de meest onvergevelijke wijze het bedrog op groote schaal gepleegd. Beschouwen wij, om een voorbeeld aantehalen, het departement van oorlog. In de laatste zes maanden heeft het garnizoen van Constantinopel geene soldij genoten en toch zijn gedurende dat tijdsverloop drie leeningen gesloten tot dekking van achterstallige betalingen. Drie weken geleden werd er afgekondigd dat de bezoldiging over April binnen kort zou worden uitbetaald, er is echter niemand in Constantinopel die aan deze belofte geloof slaat. Verschijnt de minister in het publiek dan wordt hij als het ware met vervloeking overladen. Men stelt geen vertrouwen in den man die de zaken bestuurt en wat de toekomst aanbetreft er bestaat niet veel grond om voor de toekomst iets goeds te durven verwachten. Hoe lang die staat van zaken nog kan duren is moeilijk te gissen maar het is tamelijk zeker dat de sulthan de magt niet heeft, zelfs voor het geval dat hij zulks wilde doen, om de beloften ten uitvoer te brengen die hij nu vier jaar geleden aan de Europeesche mogendheden heeft gedaan. Het is waar, het Turksche keizerrijk heeft reeds meer malen een zoo duister vooruitzicht gehad als thans het geval is en er bestaat eene flauwe hoop dat de laatste gebeurtenissen in Sijrie het Turksche gouvernement van de noodzakelijkheid zullen hebben overtuigd om een meer verligt stelsel van bestuur aantenemen. Uit een Oostersch gezigtspunt maar in tegenstelling met Europeesche ideeën is Fuad pacha er in geslaagd om voor het oogenblik eenen schrik te verbreiden onder de uitvoerders dier ijsselijke moordtooneelen, ter ophouding van welke de tegenwoordigheid in Sijrie van Europeesche troepen wordt gevorderd. De moeilijkste kwestie is echter opgelost. Het valt Fuad pacha gemakkelijk genoeg om, gesteund door groote krachten, zelfs de schuldige gouverneurs van provincien ter dood te doen brengen. In het Oosten is het meer algemeen dan bij de Westersche natien om op groote staatsambtenaren verneederende straffen te zien toepassen; Fuad pacha had niets anders noodig dan eene voldoende volmagt om in eens een einde te maken aan de ongeregeldeheden op den Libanon. Men mag nu echter nog niet aannemen dat de oorzaak welke aanleiding heeft gegeven tot de laatste moordtooneelen geheel is weggenomen doordien de grootste misdadigers zijn gestraft. Integendeel, de rust in de overige gedeelten van het Turksche keizerrijk wordt alleen bewaard door het met spoed nemen van voorzorgsmaatregelen. Te Caesara en te St. Jean d'Acre hebben zich verschijnselen voorgedaan van eene beweging als te Damascus heeft plaats gehad en ware het niet dat Fuad pacha's buitengewone energie eenen zoo heilzamen schrik had teweeggebragt dan zouden de gruwelen op de ergste wijze zijn doorgezet. De staatkundige en godsdienstige geschillen zijn in het Oosten van eenen zoo ingewortelden aard dat eene krachtige hand vereischt wordt om die uitteroosjen en het is wel te bejammeren dat de energie, die thans wordt aangewend om de Drusen te straffen, niet eerder werd aangewend om te voorkomen wat thans is geschied. Wij vertrouwen dat de Europeesche commissarissen niet zullen terugschrieken voor de taak die op hen rust. Het Turksche gouvernement heeft geene keus in regelingen welke niet in eenen vijandelijken geest worden gemaakt; de Westersche mogendheden verlangen zekerheid dat de rust van Europa niet telkens gestoord wordt door de ongeregeldeheden welke in Turkije plaats hebben, waaruit eene herhaalde oplossing van het Oostersche vraagstuk voortvloeit.

DE STAAT KAMPAR OP HET EILAND

SUMATRA.

Kampar is een onafhankelijke Maleische staat gelegen aan de noordoostzijde van Sumatra en in eene rechte lijn ongeveer 70 mijlen verwijderd van Singapore; zij grenst ten noord-westen aan Sink en ten zuid-oosten aan Maragien. De heer de Mérode, die zich daar heeft gevestigd, is door den sultan van Kampar gemagtigd, om te waken over de verschillende belastingen van den staat, zoowel in het binnenland als in de andere streken van des sultans grondgebied. Alle vreemdelingen welke Kampar bezoeken zijn aan zijne rechtspraak onderworpen en wel in het bijzonder de Chinezen, over de radja's en de maleische bevolking heeft hij echter geene magt. Het dorp of liever de stad Benot, eene halve dagreis verwijderd van het noorden der Kampar-rivier, is door den sultan aan den heer de Mérode in eigendom afgestaan. Deze heer zal daar de opiumpacht nemen en tevens handel drijven, ook heeft hij het voornemen om op zijne landen was en gutta-percha te teelen, daarbij heeft hij nog een aandeel in de opbrengst der goud- en tinmijnen van Kampar, buiten andere niet onaanzienlijke voordeelen meer. De bosschen leveren eene groote hoeveelheid hout op van eene superieure kwaliteit, de chinezen drijven daarin eenen uitgebreiden handel; de diepte der rivier werkt daartoe zeer gunstig mede daar een groot schip tot aan Poeloe Mudd kan opkomen, alwaar het met behulp der orang laut gemakkelijk is om eene lading in te nemen. De monding der rivier van Kampar is zoo men zegt goed en vrij van alle gevaar, ook moet men daar eenen veiligen ankergrond vinden; de vreemde schepen kunnen zonder veel moeite Maleische loodsen aan boord krijgen.

Sedert lang is Kampar bekend bij de Chinesche handelaars van Singapore en andere plaatsen; sedert dat de Europeanen zich te Kampar aan het hoofd der zaken hebben gesteld, gaat daar alles veel beter dan vroeger; het is dan ook te hopen dat de handel de hevige schokken zal te boven komen welke zij daar heeft moeten verduren en dat de industrie en beschaving vooruit zullen gaan, nu daarmede zich een man kan bemoeijen als de heer de Mérode. Maandelijks bezoeken niet minder dan dertig of veertig prauwen de overliggende kusten om ruilhandel te drijven. De havens van Lima kotta, Corenti, Marlimbo, Quantang en Orlon Jambi zijn voor den handel opengesteld.

De Chinesche bevolking wordt grootendeels op Kampar gebezigd voor werkzaamheden in de tin- en goudmijnen en op de gambier-plantadjes. De grond van dit gedeelte van Sumatra is bekend als een der vruchtbaarste van den geheelen archipel. De uitvoer bestaat voornamelijk in goud, tin, koffij, was, gutta-percha, tabak, verschillende soorten van dammar, groote hoeveelheden ivoor, verschillende soorten rotting, buffel- en koehuiden, enz.

CORRESPONDENTIE.

Een handelaar ter dezer stede merkte gisteren namiddag, dat men aan het telegraafkantoor zoo het schijnt eene woordtelling op eigen hand heeft, ten minste hij meent dat het niet elders in iemands brein zal opkomen om uit eene zinsnede, van hetgeen hij, meer dan drie woorden te lezen, en echter telt men er hier vier woorden uit; en wel van het geen hij, welke eigendunkelijke telwijze nog ten gevolge had, de weinig kiesche handeling, dat men een in couvert als geheim aangeboden telegram los aan den bringer terug gaf met de boodschap dat het bijgezonden geld niet voldoende was. Wenschelijk zou het zijn dat van het bestuur der telegrafen eene handleiding werd uitgegeven om te leeren tellen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer geseild.	welke plaats aangedaan.	voorwaarts bestemd.	Agenten.
Dec. 12 Ned.	Ind.	Said Maskoor.	Hadjie Achmat.	Koetei.			geen	Soerabaja.	Hadjie Sah.
" "	"	Alfulk.	Sech Abdul Kadir Baradjak.	Bantjar.			"	"	S. Al. Alhabassij.
" "	"	Babool Haer.	Sech Abd. Bahaweris.				"	"	Sh. At. b. Al. Baudilla.
" "	"	Bacht Mastora.	Said Mahmood Habassij.				"	"	Abdul Radja.
" "	"	Fathool Madjet.	Sd. Moht. b. Al. Segaf.				"	"	Soewie Satrie.
" "	"	Judul Barie.	Sd. Maknoen.				"	"	Hill Broekm. & Co.
" "	"	Atiatool Rachman.	Abd. Raehman Soei.				"	"	Fraser Eaton & Co.
" "	Engelsch.	Scotch Lassie.	J. Kennedy.				"	"	"
" "	Pruiss.	Britannia.	Krauze.				"	"	"
" "	Nederl.	Cornelia Hen. iette.	K. C. de Veer.				"	"	"
" "	"	Aldebaran.	B. G. Meijboom.				"	"	geen.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Delfthaven.	Schaap.	In reparatie.	B. Kupersmit & Co.
"	Amsterdam.	Wiegink.	Amsterdam.	"
"	J. C. Schotel.	van Beest Holle.	Nederland.	"
"	Helmera.	A. Messen.	Te Koop.	E. Ten Brinck & Co.
"	Stad Gouda.	des Ruelles.	Rotterdam.	"
"	Jan van Brakel.	D. de Roever.	Amsterdam.	"
"	Watergeus.	H. B. Giezen.	Onbepaald.	"
"	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
Engelsche	Annie Archibald.	John Turney.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Eersteling.	Mann.	Nederland.	"
"	Eva Johanna.	de Boer.	"	"
"	Noord Brabant.	Bok.	"	"
Nederlandsche	Amerika.	Meermant.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
"	Westkapelle.	Crucq.	"	"
"	Almonde.	Surie.	"	"
Amerikaansche	Wildgazelle.	Crowlen.	Onbepaald.	"
Nederlandsche	Susanne.	Voack.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Hamburgsche	Louise.	Meyer.	Falmouth.	"
Nederlandsche	Odilia Margaretta.	Martius van Geffen.	Nederland.	"
"	Anna Lena.	C. Zaal.	"	"
"	Helena en Anna.	F. Zupke.	"	"
"	Maria Catharina.	H. C. de Bos.	Nederland.	P. Kervel & Co.
"	Ortelius.	F. H. Groote.	Amsterdam.	"
"	Het Goede Vertrouwen.	D. J. Kraau.	In lossing.	"
Engelsche	Antoinette Seraphine.	A. Viëtor.	"	"
"	Crouch Brothers.	G. Crouch.	Nederland.	Hill Broekman & Co.
"	Leven.	Rob.	Onbepaald.	"
Zweedsche	Marij.	Silver Sparre.	Nederland.	"
Nederlandsche	California.	H. de Klij.	"	"
Engelsche	Exact.	Moulin.	"	"
"	Henrij Winch.	Wilson.	Onbepaald.	"
N. I.	Helena Louisa.	Meijer.	In lading.	Adam & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 11den December 1860.

AANVOER.

Van Nederland per het Nederlandsche schip *Kaap Hoorn*, gezagvoerder H. J. DIK.
199.690 ka. steenkolen, W. CORES DE VRIES; 6 kisten kaseu, 535 va. boter, ORDER; 100 vaatjes boter, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 10 vaatjes boter, ANEMAET & Co; 100 vaatjes boter, E. TEN BRINCK & Co; 100 vaatjes boter, 100 kelders genever, 36 kisten diverse, VAN DER KLEI; 100 vaatjes boter, MARTINS & Co; 200 kelders genever, ORDER; 200 kelders genever, NASH; 37 kisten wijn, 10 bladen koper, 107 kisten koopmanschappen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 50 kisten champagne, 10 kisten portwijn, 2 kisten speelkaarten, 5 kisten kantoerbehoefden, 20 bladen koper, 100 kelders en 5 ankers genever, 17 kisten glas en aardewerk, 25 vaten en 4/2 pijpen bier, 8 exhoofden en 8 ankers wijnszijn, 81 colliës verfwaren, E. TEN BRINCK & Co; 14 kisten wijn, ANEMAET & Co; 40 kisten en 4 mandjes wijn, 4 kisten bitter, 51 kisten manufacturen, SCHIMMELPENNINCK & Co; 4 kisten koopmanschappen, ORDER; 21 pakken geteerde toawwerk, MATHIEU EBBS RUY & Co; 1 vat bier, SCHIMMELPENNINCK & Co; 2 kisten rijtuigen, MAJOR MATZEN & Co; 3 kisten manufacturen, 1 kist ijzerwerk, W. CORES DE VRIES; 11041 staks steenen, 4 kisten diverse 50 vaten koolteer en kleinigheden, L. G. LAKERVELD & Co; 65 kisten wijn, B. J. VAN ECK & Co; 25 vaten koolteer, 25 tobben staal, 125 kelders lijn-olie, 60 vaatjes spijskers, 169 colliës ijzer, 20 tonnen teer en pik, 7 tonnen, HARING; 21 vaten manufacturen, B. J. VAN ECK & Co; regalen en restant provisien.
Van Balie per het Engelsch schip *Henrij Winch*, gez. A. GRIFFEN.
9000 picols rijst, HILL BROOKMAN & Co.
Van Wijnkoopbaasij per het Ned. Ind. schip *Gertruida*, gez. J. M. SOBELS.
1 kist chitzen, 1 kist drills, 5 manden selselwater, 4 kisten bier, 6 kisten wijn, 13 pakken schoenen, 6500 staks kadjangmatten, 9000 staks man. sigaren, 26 colliës diverse provisien en andere diverse kleinigheden GEZAGVOERDER.
Van Emooij per het Nederl. schip *Antoonette Seraphina*, gezagv. VICTOR.
102 kn. gingoms, 220 colliës thee, 14 kn. chin. goudraad, 14 kn. chin. muilen,, 58 pakken chin. matten, 186 pakken chin. zakken, 60 vaten stalen pannen, 37 krandsjags chin. papier peijongs, 168 krandsjags chin. vuurwerk, 191 pakken chin. offerpapier, 50 vaten verfwaren, 16250

pakken en 75 krandsjags chin. aardewerk, 25714 staks chin. vloersteen, 44 staks chineesche steenen, 32 kisten vuurwerk, 110 kisten thee en andere diverse kleinigheden, TJAN KIONG.

Marktprijzen.

SUIKER f 15 1/2.—
KOFFIJ f 84 1/2.—
RIJST (CARGA) f 140.— @ f 155.—
ID. (WITTE) f 160.— @ f 180.—
ARAK f 50.—
OLIE (KLAPPER) f 25.—
ID. (KATJANG) f 19.—
KADJANG MATTEN. f 9.—
ROFFING f 9.— @ f 10.—
WISSELKOPES 101 @ 102 1/2.

PROTESTANTSCH EEREDIENST

Zondag den 16den December 1860.

's Morgens te half negen ure.

Da. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 16den December 1860.

Eerste H. Dienst te 7 ure.

De Hoogmis te 8 1/2 ure.

Het Lof 's avonds te 6 1/2 ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang het haar geen ander schrijver wordt opgegeven.